

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlusasja number	84-25/289750
Otsuse kuupäev	02.05.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Laotehnika OÜ vaidlustus Eesti Maaülikooli riigihankes „Tõstuk, virnastaja ja traktor“ (viitenumber 289750) Laotehnika OÜ hanke osas 2 esitatud pakkumuse tagasi lükkamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Laotehnika OÜ, esindaja Janar Luksep Hankija, Eesti Maaülikool, esindaja Kärt Kirsimägi
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

Riigihangete seaduse § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta Laotehnika OÜ vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Laotehnika OÜ vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 24.01.2025 on Eesti Maaülikool (edaspidi Hankija) avaldanud riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbi viidava riigihanke „Tõstuk, virnastaja ja traktor“ (viitenumber 289750) (edaspidi Riigihange) hanketeate.

Riigihange on jagatud kolmeks osaks:

Osa 1 - Väiketraktor

Osa 2 - Elektrimootoriga kahveltõstuk

Osa 3 - Elektrimootoriga virnastaja

2. 31.03.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Laotehnika OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija finantsjuhi 26.03.2025

korralduses nr 1-9.FD/24 tehtud otsusele lükata Riigihanke osas 2 tagasi Vaidlustaja pakkumus.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 04.04.2025 kirjaga nr 12.2-10/84 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 09.04.2025 ja neile vastamiseks 14.04.2025.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud tähtpäevadeks täiendavaid seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Laotehnika OÜ**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

Riigihanke osas 2 oli aku nõue 48V/500Ah või samaväärne ehk ühe laadimistsükliga saaks teha minimaalselt 8h tööd. Vaidlustaja poolt pakutud aku 80V/404Ah (tehase andmete järgi 13,5h tööd ühe laadimistsükliga).

Vaidlustaja poolt pakutud aku 80V/404Ah (Tehase poolt andmetega 13,5h tööd ühe laadimistsükliga) ei ole mitte ainult samaväärne, vaid on parem.

5. Hankija, **Eesti Maaülikool**, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. Vastavalt Riigihanke alusdokumentidele (edaspidi AD) lisatud tehnilisele kirjeldusele (kättesaadav eRHR-st, faili nimetus Lisa 1 Tehniline kirjeldus 170225, versioon nr 5, edaspidi ka TK) on elektrilisele kahveltõstukile esitatud järgmised nõuded: Aku 48V ja min 500Ah LI-ION või parem, oluline on vähemalt 8 tunnine tööaeg ühe laadimistsükliga.

Vaidlustaja on Riigihanke osas 2 esitatud pakkumusele lisanud faili Laotehnika OÜ blanketil, milles on nimetatud tootekood Heli CPD18SQ-A2LIG3-M ning loetletud vabas vormis andmed väidetavate tehniliste näitajate kohta.

Hankija on 21.03.2025 läbi eRHR-i teabevahetuse esitanud Laotehnika OÜ-le küsimuse, millele Laotehnika OÜ on 21.03.2025 esitanud uuesti vabas vormis loetelu, mh aku andmete kohta ning lisanud tootekataloogi.

Esitatud tootekataloogi lk-l 2 on all vasakus nurgas andmed masina aku kohta, mille kohaselt vajab aku 24 tunni jooksul 6 korda laadimist. Kui oletada, et laadimine võtab aega näiteks 30 minutit (tegemist on Hankija suvateooriaga, andmeid selle kohta ei ole esitatud, kuid loogiliselt võttes ei saaks aku laadimisaeg olla ka lühem kui 30 min), jääb tööaega 24 tunni jooksul alles 21 tundi, st tööaeg oleks teoreetiliselt $21/6=3$ tundi, kuid tõenäoliselt sellise laadimistsükli juures (6 korda ööpäevas) on tööaeg veel lühem. Tootekataloogi leheküljel 5 on toodud erinevate mudelite andmed, sh andmed aku kohta, mille kohaselt on aku suurus kõikidel mudelitel 80/202 V/Ah.

5.2. Vaidlustaja esitatud tootekataloogist on tuvastatav, et standardaku 202 ah vajab laadimist iga kolme tunni järel. Hankijale on oluline, et tõstukiga oleks võimalik teha planeeritud tööd vahepealse laadimiseta vähemalt ühe tavapärase tööpäeva vältel. Täiendavaid dokumente Vaidlustaja hankemenetluse ajal ei ole esitanud. Ka ei ole Vaidlustaja esitanud Hankijale taotlust vastamise tähtaja pikendamiseks või muud infot, mille alusel oleks tuvastatav, et tootja esitab täiendavad andmed.

Vaidlustaja pakkumuse hindamisel rakendatud vajalikul määral uurimispõhimõtet, küsitud täiendavaid andmeid ning esitatud andmete alusel on tuvastatud, et pakkumus tuleb tagasi lükata, kuna Hankijal ei ole võimalik ka pärast lisadokumentide saamist üheselt hinnata pakkumuse vastavust esitatud tingimustele. Tootja kataloogi alusel on tuvastatav selge mittevastavus. Vaidlustaja on küll esitanud vabas vormis Laotehnika OÜ blanketil andmed aku kohta, kuid selliseid andmeid ei ole kinnitanud tootja. Pakkumuste vastavust asjade hankimisel ei saa tuvastada pelgalt pakkuja kinnituste alusel.

5.3. Vaidlustaja on lisanud vaidlustusele väidetava tehasepoolse dokumendi. Esiteks ei saa selline dokument pärast sisulist hindamist, pärast Hankijapoolseid täpsustusi ja pakkuja puudulikke vastuseid ning pärast Hankija otsust, omada mingit kaalu, kuna Hankija saab tuvastada pakkumuse vastavuse pakkumuse vastavuse hindamisel teadaolevate andmete alusel.

Teiseks on Hankija hinnangul tegemist dokumendiga, mille autentsuses ei saa kindel olla. Dokumendi metaandmetest (lisatud väljatrükk) on tuvastatav, et dokument on koostatud pärast Hankija otsuse tegemist ning dokumendi autor on Laotehnika OÜ esindaja. Hankija hinnangul on kahtlused dokumendi õigsuse osas täiesti põhjendatud ning sellise dokumendi väärtus pakkumuse sisulisel hindamisel on samaväärne pakkuja esitatud kinnitustega.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

6. Hankija on Vaidlustaja Riigihanke osas 2 esitatud pakkumuse tagasi lükanud (edaspidi Otsus) ja põhjendanud seda järgmiselt: „*Tootja poolse brožüüri andmetel on seadmel 80V/202Ah aku, mis on mahutavuselt oluliselt väiksem, lisaks ei ole tuvastatav ka pakkuja pakkumuses kirjas olev kahveltõstuki tööaeg*“.

Vaidlustaja on vaidlustuses selgitanud, et pakutud seadme aku on 80V/404Ah (tehase andmete järgi 13,5h tööd ühe laadimistsükliga) ja mitte nõustunud Otsuse ning seal toodud põhjendustega.

6.1. Lisa 1 „Tehniline kirjeldus“ (edaspidi TK) kohaselt pidi Riigihanke osas 2 pakutaval elektrimootoriga kahveltõstukil olema *Aku 48V ja min 500Ah LI-ION või parem, oluline on vähemalt 8 tunnine tööaeg ühe laadimistsükliga*.

„Vastavustingimused“ kohaselt pakkumuse esitamisega kinnitab pakkuja kõigi riigihanke alusdokumentides esitatud tingimuste ülevõtmist ja pakkuja pöidi esitama pakkumuses pakutava seadme tehnilise kirjelduse/dokumentatsiooni viisil, mis võimaldab hinnata seadme vastavust esitatud tingimustele. (Vabas vormis dokument).

Vaidlustaja on oma pakkumuses Riigihanke osas 2 pakutud seadme aku kohta esitanud järgmised andmed: Liitiumioon 80V/404Ah (Tehase andmete järgi järjest töötamise aeg 10h-12h).

6.2. Hankija on 21.03.2025 pöördunud Vaidlustaja poole ja palunud esitada *tootja poolne tehniline andmestik/brožüür, millest nähtub, et pakutud tõstuki tehnilised andmed vastavad hankes küsitule*.

21.03.2025 esitas Vaidlustaja Hankijale kataloogi ja andmed pakutava seadme kohta (sh aku 80V/404Ah).

Pärast Otsust on Vaidlustaja 27.03.2025 pöördunud Hankija poole: „Laotehnika OÜ edastas standard kataloogi, sest tootja ei koosta iga aku tüübi kohta eraldi kataloogi/brošüüri. Pakkuja saatis tehasele eraldi palve saamaks tõestuse antud aku kohapealt ning esimesel võimalusel edastame info tellijale tõestuseks. Kõik eelnevad korrad on piisanud eraldi tehniliste tingimuste väljatoomisest, st kui andmed erinevad kataloogi sisust. [---].“.

31.03.2025 vastas Hankija järgmist. „Eesti Maaülikool ei oska kommenteerida teiste hankijate tegevust, mistõttu jätame tähelepanuta viited eelnevatele kordadele, ülikool tugineb oma tegevuses riigihangete seadusele. Vastavalt RHS § 114 lõikele 2 lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele, kui pakkuja ei esita tähtjaks hankija nõutud selgitusi või pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Hankija hindab pakkumusi hindamise hetkel teadaolevate asjaolude alusel ning peab jääma enda poolt seatud tingimuste piiridesse. Pakkuja poolt esitatud tootekataloogist on tuvastatav, et standardaku 202 ah vajab laadimist iga kolme tunni järel. Hankijale on oluline, et tõstukiga oleks võimalik teha planeeritud tööd vahepealse laadimiseta vähemalt ühe tavapärase tööpäeva vältel. Täiendavaid dokumente pakkuja ei ole esitanud. Ka ei ole pakkuja esitanud hankijale taotlust vastamise tähtaja pikendamiseks või muud infot, mille alusel oleks tuvastatav, et tootja esitab täiendavad andmed. Eesti Maaülikooli hinnangul on pakkumuse hindamisel rakendatud vajalikul määral uurimispõhimõtet, küsitud täiendavaid andmeid ning esitatud andmete põhjal lükatud õiguspäraselt pakkumus tagasi. Kui pakkuja esitab oma kinnitustega tootja andmetest erinevad andmed, siis ei ole ülikooli hinnangul hankijal võimalust vaadata mööda tootja andmetest. Õiguspraktikas on jaatatud hankija kohustust tuvastada pakkumuste tegelik ja sisuline vastavus ning seetõttu on mõistetav ka üldine väljakujunenud praktika, mille kohaselt pakkumuste vastavust asjade hankimisel ei saa tuvastada pelgalt pakkuja kinnituste alusel. Seda eriti olukorras, kus pakkuja ei ole tootja ning pakkumuses sisaldub nõ tavapärane laokaup - tegemist ei ole hankelepingu täitmise tulemusel valmistatava erilahendusega või muu sarnasega, mis teoorias võiks õigustada üldtunnustatud praktikast kõrvalekaldumist. Hankija otsusele võib esitada vaidlustuse riigihangete seaduses sätestatud korras vaidlustuskomisjonile kümne päeva jooksul arvates päevast, mil vaidlustuse esitaja sai teada või pidi teada saama oma õiguste rikkumisest või huvide kahjustamisest, kuid mitte pärast hankelepingu sõlmimist.“

6.3. Hankija on tuvastanud Vaidlustaja poolt Riigihanke osas 2 esitatud pakkumuse mittevastavuse TK-s esitatud aku nõuetele Vaidlustaja poolt 21.03.2025 Hankijale esitatud tootekataloogist, kust nähtub (lk 2), et aku suurus kõikidel mudelitel on 80/202 V/Ah ja et aku vajab 24 tunni jooksul 6 korda laadimist. Kui laadida tuleb sellise sagedusega, siis pole täidetud TK nõue, et peab olema vähemalt 8 tunnine tööaeg ühe laadimistsükliga.

Kataloogi lk 5 on toodud andmed 4 erineva Vaidlustaja pakutud seadme mudeli kohta, kõigil neil on aku 80V/202 Ah.

Vaidlustaja on Hankijale 27.03.2025 andnud teada, et ta oli saatnud eelnevalt Hankijale standard kataloogi, sest tootja ei koosta iga aku tüübi kohta eraldi kataloogi/brošüüri. Vaidlustusega koos esitas Vaidlustaja dokumendi pealkirjaga „Koopia failist Heli G3 tehase info“. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et selles dokumendis toodud andmed aku kohta ei tõenda seda, et Vaidlustaja Riigihanke osas 2 pakutud seadme aku vastab TK nõuetele.

6.3.1. Kui hankija tunnistab pakkumuse vastavaks, siis peab ta olema veendunud selles, et pakkumus vastab kõigile riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele.

Käesoleval juhul on Hankija pakkumuses nõudnud üksnes vabas vormis pakutava seadme tehnilise kirjelduse/dokumentatsiooni (mis võimaldab hinnata seadme vastavust esitatud tingimustele) esitamist. Hankijal oli õigus pakkumuste sisulise vastavuse kontrollimiseks nõuda ka muid dokumente, mida Hankija ka tegi. Hankija 21.03.2025 päring Vaidlustajale näitab, et Hankija soovis just tootja poolset tehnilist andmestikku/brožüüri (et veenduda selles, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud andmed pakutava seadme kohta on õiged).

Pikaajalise kohtu- ning vaidlusmenetluse praktika kohaselt on just tootja kinnitus, tootja koostatud dokumendid pakkumuse vastavuse tõendamisel riigihanke alusdokumentides esitatud nõuetele asjakohasteks tõenditeks.

6.3.2. Vaidlustaja ise esitas Hankijale 21.03.2025 tootekataloogi, kus toodud andmete alusel Vaidlustaja pakkumus ei vasta TK-le.

Dokumenti pealkirjaga „Koopia failist Heli G3 tehase info“ ei saa aga pidada tootja poolt välja antuks - tegemist on exeli failiga, kus on eesti keelsed pealkirjad ning puuduvad andmed selle kohta, kes selle dokumendi on välja andnud ja millal. Õige on Hankija väide, et dokumendi metaandmete järgi on dokumendi loonud Vaidlustaja esindaja 28.03.2025.

Vaidlustaja pole pidanud vajalikuks vaidlustusmenetluses oma vastuväiteid Hankija seisukohtadele esitada, kuigi see võimalus tal kuni 09.04.2025 oli.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja pole Hankijale ja pole ka vaidlustusmenetluses tõendanud seda, et Riigihanke osas 2 esitatud seadme aku vastab TK nõuetele.

6.4. Hankijal on RHS § 114 lg 2 esimeses lauses sätestatud õigus pakkumus tagasi lükata juhul, kui pakkumus ei vasta vähemalt ühele riigihanke alusdokumentide tingimusele.

Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Otsus Vaidlustaja Riigihanke osas 2 esitatud pakkumuse tagasilükkamiseks on õige ja kooskõlas RHS § 114 lg 2 esimese lausega.

7. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Vaidlustaja kulud (riigilõiv 640 eurot) jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets